

РЕШЕНИЕ

№ 7812

гр. София, 14.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 07.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **6144** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба от Е. Н. Н. от [населено място], ЕГН [ЕГН], срещу Национален осигурителен институт, като претендира обезщетение в размер на 800 лв. имуществени вреди, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване по административен ред на Разпореждане № РВ-3-21-01318833 / 13. 03. 2023 г. на ръководител контрол по разходите на ДОО в ТП на НОИ С.-град, като жалбата е приета за основателна с Решение № 1040-21-282 / 04. 05. 2023 г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

В съдебно заседание, ищеца чрез процесуалния си представител, поддържа иска, по заявените в него съображения. Претендира разноските по делото, съобразно представен списък.

Ответникът – Национален осигурителен институт, чрез процесуалния си представител оспорва исковата молба. Поддържа доводите в депозирания по делото писмен отговор. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от

фактическа страна следното:

С Разпореждане № РВ-3-21-01318833 / 13. 03. 2023 г. на ръководител контрол по разходите на ДОО в ТП на НОИ С.-град, е разпоредено Е. Н. Н. да възстанови добросъвестно получено парично обезщетение в размер на 330,91 лв.

С жалба вх. № 1012-21-363 / 31. 03. 2023 г., горепосоченото разпореждане, е оспорено по административен ред пред директора на ТП на НОИ С.-град.

С Решение № 1040-21-282 / 04. 05. 2023 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, е прието за основателно направеното възражение за изтекла погасителна давност и постановено да не се събира установеното вземане с оспореното разпореждане.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Разгледана по същество исквата молба е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения: Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

На основание чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.

Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205, ал. 1 от АПК, тъй като НОИ е юридическо лице, на основание чл. 33, ал. 2 от КСО.

С предявената искова молба се твърди, че за обжалването по административен ред е заплатена сумата от 800 лв., съобразно представения договор за правна защита и съдействие от 28. 03. 2023 г.

Съдът намира, че в случая е налице причинена вреда, която подлежи на обезщетяване. Видно е, че горепосочения договор за правна защита и съдействие от 28. 03. 2023 г., е представен (стр. 34) и от ответника с писмения отговор, поради което е безспорно, че същия е бил наличен по преписката по административното обжалване и е подаден заедно с жалбата и пълномощното за представителството.

В конкретния случай, макар и да не е налице изрично прогласен за незаконосъобразен акт на длъжностно лица при НОИ, е прието за основателно направеното от задълженото лице възражение, което е довело до разпореждане да не се събира установеното вземане при провело се обжалване по административен ред. В същото време, обжалването по административен ред, е задължителна предпоставка за допустимост на съдебното обжалване на основание чл. 117, ал. 2 от КСО, поради което е нормално ангажирането на адвокатска защита. В тази връзка независимо, че няма изрично постановен диспозитив за отмяна на оспореното разпореждане, жалбата е приета за основателна и постановено да не се събира вземането, поради което е постигната и търсената защита. В случая безспорно е прието, че събирането на вземането е незаконосъобразно, доколкото принудително изпълнение на вземане, което е погасено по давност при направено изрично възражение за това е невъзможно, поради което е и разпоредено това вземане да не се събира.

В същото време е налице и вреда за ищцата, тъй като същата е направила разноски за

обжалването по административен ред на увреждащ я административен акт, като видно договора, същото е заплатено в брой. Видно от съдържанието на пълномощното, както и от договора за правна защита и съдействие, същите касаят административното обжалване пред директора на ТП на НОИ и АССГ, като е договорено възнаграждение в размер на 800 лв., което е заплатено в брой с подписването на договора.

Съдът намира за неоснователни доводите изложени в писмения отговор на ответника, че не са налице доказателства за плащане.

Изрично в договора за правно съдействие е посочено, че сумата е платена в брой и договора служи за разписка.

Съгласно т. 1 от Тълкувателно решение № 6 от 6.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК, съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане - ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка.

При това положение, е доказано извършеното плащане в брой на сумата от 800 лв., извършено съгласно договора за правно съдействие от 28. 03. 2023 г.

Съдът намира, че във връзка с издаденото разпореждане за възстановяване на получени добросъвестно суми от лицето, ищцата е претърпяла вреди, изразяващи се в направени разноски за адвокатско възнаграждение в производството по обжалването му по административен ред, който ред, както беше посочено по-горе е задължителна предпоставка за допустимостта на съдебното оспорване. Настоящият състав приема, че ищеца не би заплатил адвокатско възнаграждение и респективно това не би представлявало вреда, ако не бе издадено горепосоченото разпореждане. Макар и да липсва нормативно установено задължение за процесуално представителство, то адвокатската защита е нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения акт. Това е така, тъй като намаляването на имуществото на лицето вследствие заплатената сума за адвокатско възнаграждение, е предизвикано от издаването на процесното разпореждане. Обстоятелството, че адвокатската защита не е задължителна, не влече по необходимост и извода, че страната няма право да ангажира свой процесуален представител, нито че ангажирането на такъв не се намира в причинна връзка с издадения незаконнообразен акт. В съдебната практика се приема, че причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията за реална възможност от увреждане и когато тази реална възможност се е трансформирала в действителност.

От друга страна, са неоснователни доводите в писмения отговор на ответника, че нямало незаконнообразен акт. Действително с решението на решаващия орган, не е посочено изрично, че се отменя разпореждането, но е посочено, установените с него вземания да не се събират от лицето, което по същество представлява наличието на благоприятен ефект от оспорването. Освен това, още при издаването на това разпореждане е било очевидно, че давностния срок е изтекъл, но въпреки това е издадено това разпореждане. Действително е било възможно да не се направи възражение за изтекла давност и да се събере вземането, но такова възражение е направено и това е следствие именно на ползваните специални знания, за което е нает и адвокат.

В случая вредоносния резултат не е от решението на директора на ТП на НОИ С. град,

а от издаденото разпореждане, тъй като ако същото не беше оспорено, щеше да са намали имущественото състояние на ищцата с посочените в него суми за събиране.

В същото време, направените в това производство по административно обжалване разноски, няма как да се обезщетят, тъй като липсва специален ред за това.

В настоящия случай, обаче безспорно се доказва извършените разходи за адвокатско възнаграждение, поради което съдът намира иска за основателен и доказан и като такъв следва да бъде уважен.

Само за пълнота следва да се отбележи, че е неприложима разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от КСО, в редакцията ѝ след изменението с ДВ, бр. 66 от 2023 г.

Съгласно чл. 120, ал. 2 от КСО (изм. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.08.2023 г.), при обжалване по административен ред жалбоподателят няма право на платеното възнаграждение за адвокатска защита.

В конкретния случай, отношенията между страните са се развили и приключили преди 01.08.2023 г., поради което разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от КСО, в сега действащата ѝ редакцията, в сила от 1.08.2023 г., е неотносима. В тази връзка следва да се отбележи, че по аргумент от разпоредбата на чл. 14, ал. 1 от Закона за нормативните актове, обратна сила на нормативен акт може да се придаде само по изключение и то с изрична разпоредба. Законодателят не е предвидил обратно действие на горната разпоредба, още повече, че последната предвижда засягане на права.

При този изход на спора, ответника следва да заплати направените разноски в настоящото производство, каквото искане е своевременно направено и които съобразно представения (стр. 43) списък от разноските са в размер на 10 лв. държавна такса и 800 лв. договорено и заплатено адвокатско възнаграждение, съобразно представения договор (стр. 17), като същия служи за разписка. Съдът намира, че в случая така заплатеното възнаграждение в размер на 800 лв. следва да бъде намален с оглед направеното възражение за прекомерност от страна на ответника. Съобразно материалния интерес от 800 лв. минималното възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на 400 лв., поради което именно такъв размер следва да се присъди. С настоящото решение се присъжда обезщетение в размер на 800 лв., въпреки че сумата, която е била претендирана от ищцата е в размер на 330,91 лв., поради което се постига вече благоприятния ефект в сферата на ищеца. В същото време, настоящото производство не се отличава нито с правна, нито с фактическа сложност, като е проведено само едно съдебно заседание, поради което възнаграждението следва да са намали до минимума.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Национален осигурителен институт - [населено място], [улица], да заплати Е. Н. Н. от [населено място], ЕГН [ЕГН], обезщетение в размер на 800 лв., представляващи заплатено адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване по административен ред на Разпореждане № РВ-3-21-01318833 / 13. 03. 2023 г. на ръководител контрол по разходите на ДОО в ТП на НОИ С.-град.

ОСЪЖДА Национален осигурителен институт - [населено място], [улица], да заплати Е. Н. Н. от [населено място], ЕГН [ЕГН], сума в размер на 400 (четиристотин)

лева, представляващи направените разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: